

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Szt.-István-tér 11. Kiadó: ifj. Wagner Antal könyvkereskedő.	Felelős szerkesztő: Dr. Szirmai Vidor ügyvéd.	Főszerkesztő: Dr. Rajk Aladár orsz. képvis.	Főmunkatársak: Dr. Nyirasty János Dr. Valentin Emil	Előfizetési árak: Egész évre 6 kor. Fél évre 3 kor. Negyed évre 1.50. Egyes szám ára 12 fillér.
---	---	---	---	--

A színház.

Baja város közönsége előtt régen égető kérdéssé vált a színház s azzal a város intéző körei évek óta foglalkoznak elméletben, de sürgősen megoldandóvá vált az elmúlt színházi idény alatt előfordult szomszédos tüzeset okozta riadalom által, mely láthatóvá tette azt a borzalmas szerencsétlenséget, melyet egy színházi tűz okozna. Kézszelgővé tette a veszélyt, melyben a színházlátogató közönség még egy vak tűzilárma esetén is forog s szemünk előtt feltárta egy igazi színházi tűz szörnyű képét.

A származható borzalom szörnyű képét még élesebben kirajzolta a csikágói színház-éges.

A nagyközönség feledékenysége mellett sem valószínű, hogy a legjobb színtársulat is képes legyen a mostani színházi helyiségbe állandó közönséget vonzani, mert minden komolyan gondolkodó ember lelki szeme előtt újból és újból meg kell jelenni annak a borzalmas képnek, mely az őszszel a „Bárány“ vendéglőbeli színházi teremben lejátszódott.

Nem lehet hát csodálkozni, ha az említett eset után a színház-építés kérdése nyomban előtérbe tolult és a városi ha-

tóság a külső nyomás alatt és saját kötelességtudatából folyólag is, sürgősen tárgyalta az ügyet

Sajnos, hogy nézetünk szerint nem oly eredménnyel és nem oly megoldással, amint az kívánatos lett volna. mert a színház részére kijelölhető számos hely közül a legrosszabbat, a legkevésbé alkalmasat választá ki.

Azt hisszük, a sürgősség okozta azt a végzetes tévedést, hogy a város közönsége — t. i. a törvényhatósági bizottság — a „Bárány“ vendéglő helyét jelölte ki a színház helyéül.

Mielőtt a többi számbajöhető helyek esélyeivel, előnyeivel és hátrányaival foglalkoznánk, röviden elmondjuk azon nyomós okokat, amelyek a „Bárány“ vendéglő telke ellen szólnak.

Ugy értesültünk, hogy a tulajdonképeni vendéglői telken kívül a mellette lévő — szintén a város tulajdonát képező — kántorlakás és az e mellett lévő Grünhut-féle telek kisajátításával az összes épületek lebontása által térképezése céloztatik, amelynek közepére lenne a színház felépítendő.

Az igaz, egy 4—5 ezer m² területű szabad telek is térség és azon egy cukrászdának szolgáló, kisebb méretű pavillon elég jól elhelyezhető, de egy, méreteinél fogva is nagyobb szabásu

színház befogadására elégtelen, mert ezen teret csak két, — keskenyebb — végén határolná utca, a másik két oldalon pedig alig egy sikátor számára maradna hely, hisz a „Bárány“ telke a hozzá csatolandó két házzal együtt, a Haynald-utca felől alig 50 m. széles leendő és ebből a színház cca 25 m. foglalván el, mellette jobbról-balról a szabad térre alig 10—12 m. széles sáv maradna, ami úgy parkírozásra, mint utca-nyitásra elégtelen.

És hogy nézne ki e térség a két oldalt belé meredő tűzfalakkal?

S hogy abban a színház? Eldugva mindenki előtt, legfeljebb a vasútról bejövőknak tűnne fel egy pillanatra, midőn hátsó vége a „Bárány“ telkére nyíló sikátor előtt elhaladónak felvillanna.

Az idegen részére oly jól el volna ott dugva, hogy bizony keresve is nehezen találná meg.

Nem is hisszük, hogy nevesebb, szak-képzett építész akadjon, aki a tervezést ezen helyre elvállalja, aki tudását, szellemi munkája kincsét eldugni s a jövő nemzedék előtt emlékét kárthatossá tenni hajlandó volna.

Azt hisszük, hogy a felhozottakban is elegendő okot soroltunk fel arra, hogy a komolyan gondolkozók elrettenjenek

TÁRCA.

Pillanatfelvételek.

(Felolvasásokról és felolvasókról)

Irta: Herceg János.

Kiváltképen a fővárosi fiatal író-gárda szeret a vidéken felolvasásokkal szerepelni. Legtöbbnyire pedig számításból, mivelhogy a legeszményibb legénynéző: a felolvasó asztal. Ennek illusztrálására bemutatam Várkövi Adolár urat, aki a v . . . i nőegyleti bállal összekötött hangversenyre lett a vezetőség által egy felolvasás céljából meghíva.

A terem zsufolásig telve. Következett a program szerint Várkövi Adolár úr felolvasása. Várkövi ur lassu de biztos léptekkel közeledik a felolvasó asztalhoz. Helyet foglal. Lábaik keresztbe rakja. A vizes poharat közelebb huzza magához, belső zsebeiből előszedi a »kutyanyelveket« és egy mélyreható, jelentős pillantással végig mérve a n. é. publikumot: megkezdí a felolvasást.

A felolvasó nyulánk alak; sápadt, érdekes arc, hoszu fekete hajjal, mely minden rendszer nélkül árnyalja be a fennkölt homlokot.

Várkövi eleinte lassan beszél, majd belemelegszik . . . Tüzzel-lélekkel merül be témá-

jába. Közbe-közbe felpillant a publikum közé. Következtesen pedig arra felé, ahol Piroska leányzó ül mamája és papája mellett. Piroska kisasszonynak pedig, — előbb szerzett megbízható informátió szerint — mint egyetlen örökösnek, százezer korona hozománya van, melyből ha még le is számítunk 50%-ot, még akkor is — eléggé szép tulajdonság.

A felolvasás nagyhatású volt. A mamák könnyeznek a meghatottságtól, a papák pedig a tapsviharra jótékony édes álmaikból ébrednek. Következnek a bemutatások. Várkövi Adolár ur néhány perc alatt Piroskáék között van és önagyságát felkéri a második négyesre, Piroska tulboldog, oda siet a mamához:

— Képzeld anyuskám! Várkövivel táncolom a második négyest. A mama is boldog.

A szünóra alatt a város aranyifjúságának egyik nagyreménye poharat emel az est hősére. Várkövi Adolárra, kit — szavai szerint — az Urísten, leendő élte párjával együtt az emberi kor legvégső határáig éltessen!

Napjainkban minden ember, ki valamely uton-módon hírnévre tett szert, alkalmas medium felolvasás tartására.

Én például jelen voltam a következő fel-

olvasásokon: Mary Wisther Amerikának leg-hiresebb uszó bajnoknője tartott felolvasást Abbaziában a »Hotel Quarnero« disztermében arról, hogy mit érez az uszó, mikor tizen-négy órán át a nyílt tenger habjai között evickél. Benedek János önkéntes tűzoltó arról tartott felolvasást, hogy miképen mentett meg egy égő ház negyedik emeletéről két asszonyt és három csecsemőt, amiért arany érdemkereszt díszíti szélles mellét. Elly Keen a filadelfiai birokverseny győztese ugyancsak tartott felolvasást Wiesbaden kursalonjában. Neukom a kútfuró pedig Versecen olvasott föl a suggestióról. Mindezen hölgyek és urak igen rossz felolvasást tartottak vala, de ami fő: az összes belépti jegyek elfogytak.

A felolvasásoknak kétféle válfaját különböztethetjük meg, vannak ismeretterjesztő és humoros felolvasások. Némelykor az ismeretterjesztők, a mulattatók és a humorosak — az unalmasak.

Vannak önkénytes és kénytelen felolvasók: kénytelen felolvasók azok, akiket jóakaró embertársaik beugratnak egy-egy felolvasás megtartására tekintet nélkül arra, hogy tudnak-e írni, olvasni vagy sem?

És a közönség?

Vajjon miféle álláspontot foglal el a közönség a felolvasásokkal szemben?

azon tervtől, hogy a „Bárány“ vendéglő helyén építtessék fel az új színház.

De ezeken felül ellene szól e tervnek a kérdés pénzügyi része is.

A „Bárány“ vendéglő ma a város közönségének évi 2000 koronát jövedelmez, ami a költségek levonása után is 40000 kor tőkének felel meg. De legalább ennyit megér az az ingatlan a kereskedelmi forgalomban is, mert ily összegért az minden esetre bármikor értékesíthető.

A kántor-lakás elbontása esetén a kántornak vagy más lakás, vagy ahelyett megfelelő, legalább 4—5 száz korona lakbér lesz adandó, ami szintén 10,000 kor. tőkének felel meg.

A Grünhut-féle telek és ház sem alku, sem kisajátítás útján nem igen lesz 8—10 ezer koronánál olcsóbban megszerezhető.

Tehát a színház építéséhez szükséges telek előkészítése legkevesebb 60,000 korona költséget igényel, mielőtt magából a színházból csak egy téglácska is beépített volna.

Magáról a színházépítés költségeiről alább fogunk szólni. Ezzel azt hisszük a „Bárány“ vendéglő helyével végeztünk.

És most tartsunk szemlét azon helyek fölött, amelyek az építendő színház elhelyezésénél szóba jöttek és szóba jöhetnek.

Ilyenek a vásártérnek az állami tanítóképzőn túl eső részei, ahová a szinkör — nyári színház — is terveztetett; a budapesti-út és az állami tanítóképző közötti tér; a mostani polgári iskola helye, vagy a mögötte lévő térség; a Mátyás király-tér; és végül a városháza előtt lévő Szt-Háromság tér.

Ezen sorrendben foglalkozunk a helyekkel.

A vásártérnek mindkét része — innen és túl a praeparandián — úgy a polgári iskola helye is, a város központjától oly távol esnek, hogy azok ezen hátrány miatt alig jöhetnek szóba. Pedig ezen tereknek meg van azon jó tulajdonsága, hogy azokon egy a modern igényeknek mindenben megfelelő,

esztetikailag helyesen megoldható, színház kétség kívül felépíthető.

A távolság hátrányán kívül még az is fenáll, hogy e helyeken már úgy is több középület áll fenn és a környezet még sem fejlődött azokhoz és nem igen remélhető, hogy a színház építése ezen állapoton változtasson.

A Mátyás király-tér alig van a központhoz 150—200 lépéssel közelebb, mint az előbbieket, de e mellett a színház elhelyezésére legkevésbé alkalmas egyrészt kis térfogata miatt, másrészt mivel szabálytalan alakja egy nagyszabású épület izléses elhelyezésére teljesen alkalmatlanná teszi.

A tér beépíthető részének szűk volta miatt alig volna a színház e téren más-ként elhelyezhető, minthogy az épület egyik oldala a kir. járásbiróság épületével párhuzamosan fekszik és ekkor is csak akként, hogy úgy a kir. járásbiróság mellett, mint a Munkácsy Mihály- és Türr István-utcák között egy keskeny, a mostani 10—14 m. szélességet meg nem haladó, sikátor maradhatna utcának és épen e miatt a szomszédos házak nemcsak a most élvezett szabad levegőtől, de főleg a világosságtól lesznek megfosztva, mert a fedelével együtt 20—22 m. magas színház-épület a mellette fekvő keskeny utcákat a napvilágtól csaknem teljesen elzárna ép úgy, mint ahogy a székes főváros 2—3 emeletes bérkaszárnnyai a keskenyebb utcákból száműzték a verőfényt, a napsugarat és a világosságot.

Az e helyen való építkezést még megdrágítaná a térség mellett elvonuló állami közút részben való áthelyezésének szükségessége

Igaz, hogy a Mátyás király-tér a város legforgalmasabb utjainak egyike mellett fekszik és így egy csinos, izléses, modern középület, e ponton a legtöbb idegen figyelmét lekötné és a vasútról beözönlő idegenre kedvező benyomást gyakorolna, de kétségtelenül nagy hátránya a tér kicsinysege, mert a színház mellé jutó két utca csak na-

gyon keskeny és tűz esetén még a tűzoltók befogadására is elégtelen.

Maradna tehát a városház (Szt-Háromság) tér, amely impozáns — cca 22000 m² — területével, ha nem is szabályos, de jelentékenyen szép formáival pompás környezetet adna egy modern, izléses és csinos középületnek, aminőnek az ujon építendő színháznak lenni kell.

A beépítendő 6—7 száz m² terület a térségből alig valamit vonna el jelenlegi rendeltetéséből s elegendő tér maradna a piac céljaira, de maga után vonná a színháznak e téren való felépítése a Szt-Háromság-tér rég szükségessé váló rendezését, ami nem csak szépsészeti, de köztisztasági, tehát közegészségi szempontból is sürögösen szükséges.

Oly kézen fekvő, hogy a színház helyesen csak e helyen építhető fel, hogy azt tovább, bővebben indokolni teljesen felesleges.

Meggyőződésünk, hogy a város képviselőinek túlnyomó többsége ugyan így gondolkozik e kérdésben és amikor abban döntő szavazatukat leadják, ekként fognak határozni.

A színház belső beosztásáról és szerkezetéről csak annyit kívánunk ez úttal felemlíteni, hogy annak egyrészt a város viszonyaihoz kell alkalmazkodni, másrészt a modern technika összes vívmányait fel kell használnia, hogy az minél kevésbé legyen tűzveszélyes.

Tehát a nézőtér akként osztandó fel, hogy kényelmes, jól megközelíthető, célszerű berendezésű karzattal rendelkezék a kevésbé vagyonos néposztály részére, mely szeretettel ápolja a színház által nyújtott oktató szórakozást.

Földszintje tágas és kényelmes nézőteret adjon a színház látogatóknak és elegendő páholylyal látandó el

Tűzbiztonsági szempontból minden emelet sor és annak minden helycsoportja kényelmes és tágas kijáráttal bírjon. Az emeletekre vezető lépcsők csak egyenes taguak és lehető kevés fordulattal készíttessenek és végül a szerkezetből a fa teljesen kizárandó.

A tervezet beszerzésére a nyilvános pályázatot tartjuk legcélrányosabbnak, mert csak ez úton lehet kifogástalanul jó tervet beszerezni, míg a magán megbízás útján beszerzett tervezetnél mindig fenn marad a kétely, vajjon nyilvános verseny útján nem lehetett volna-e jobb és olcsóbb színházat építtetni. De nem mellőzhető az sem, hogy a tervezetnek megbízatás útján való beszerzésével fenn marad a gyanú, nem gyakoroltatott-e a köz kárára jogtalan protekció?

Az építési költségek nagyságát — bizonyos határokon belül — az állapítja meg, hogy mit igényel az építendő?

Hány néző számára építtet, minő külső és belső kiállítással?

600 néző számára szolgáló színház cca 650—700 m² terület beépítése válik szükségessé, ami a mostani nyomott keresleti viszonyok mellett, csinos és tartós belső berendezés és nem túlságos külső pompa mellett 120—140 ezer korona építési költséget fog igényelni.

Szobotka Rezső,
állami főmérnök.

Csaknem ellentétes álláspontot Mindenben talál gáncsolni valót. Vagy a felolvasás tárgya unalmas, vagy a kidolgozás pongyola, legtöbbször pedig a felolvasó hangja kellemetlen.

Egyszer jelen voltam egyik kiváló fővárosi esztetikuskunk felolvasásán, mely az alkalmi csevegéseknek gyöngye volt. És mily hálátlanul viselte magát az a publikum, mely a felolvasást végighallgatta. Az a folytonos krakogás, széktaszigálás és tördőfészként járta át a szegény olvasót. A hölgyek pedig mintegy unisonó lengették legyezőjüket, ami tudvalevőleg a legkétségbeesőbb türelmetlenség jele. Mikor végre a felolvasó kétségbeeső helyzetéből megszabadult és én, az egyedüli figyelmes hallgató üdvözöltem, látható levertséggel így szólt hozzám:

— Barátom! Eddig nem tudtam, hogy mi az az unalom, most láttam magam előtt egész nivoltjában.

A közönségnek türelmetlensége a felolvasások iránt könnyen megmagyarázható. A felolvasásokat legtöbbször jó vacsora vagy táncmulatság szokta követni. És egy jó vacsora vagy egy szép leánynyal való kedélyes együtttest bizony én magam is sokkal, de sok-

kal többre becsülök a legszellemesebb felolvasónál . . .

Jólehet azon mély életbölcseletet, hogy »amit nem akarsz magadnak, ne kívánd másoknak« ösmerem és respektálok, mindazonáltal egyszer életemben én is beugrottam egy felolvasás tartására.

Nagynehezen rábirtam feleségemet, hogy jöjjön el és hallgasson meg. Nehéz dolog volt, mert feleségem elvi szempontból nem jár felolvasásokra.

Mikor befejeztem felolvasásomat, feleségemhez tartottam, hogy a legőszintébb kritikát meghalljam tőle.

— Szerénkém — kérdém — hogy tetszett felolvasásom?

— Édes uram! — szólt az asszony — egész felolvasásodban legszebb volt — az utolsó lap.

A megfelebbezett csendőrség

Dr. Nyiraty János törvényhatósági biz. tag az alábbi felebbezést adta be a folyó hó 8-iki közgyűlésnek a csendőrség behozatala tárgyában hozott határozata ellen:

Tekintetes Polgármester úr!

Baja város törvényhatósági Bizottságának f. hó 8-án tartott közgyűlésén a csendőrség behozatala tárgyában hozott határozata ellen tisztelettel

f e l e b b e z e k,

kérve a vonatkozó összes iratokat a nméltóságú belügyi m. kir. miniszteriumhoz felterjeszteni, hol a sérelmes határozat megváltoztatása iránt esedezem.

Sérelmes a neheztelt határozat elsősorban azon indokból, mert Magyarország közbiztonsági viszonyait tekintve szinte páratlanul állana Baja város példája, hogy t. i. egy törvényhatósági joggal felruházott város közbiztonságát a katonai jellegű csendőrségre bizza. Az autonomia egy nagy területének feladásával volna azonos rendőrségünknek csendőrökkel való felcserélése. Amig ugyanis minden törvénysatóság azon iparkodik, hogy az önkormányzat körét mindjobban tágítsa, Baja városa előáll azzal, hogy neki nem kell teljes autonomia és belvédelmét inkább a katonai hatóság gondjaira ruházza. Ez egyrészt nagy önbeismerést foglal magában az autonomia mibenléte iránti nagyfokú tájékozatlanságnak, másfelől veszedelmes precedensül szolgálhat, hogy az autonomia egyszer megmozgatott szilárdságából egymásután adjuk oda jogainkat. Legkivált manapság, amidőn a katonai hatóságok amugy is domináló szerepre áhitoznak, nemzeti szempontból is elítélendő a törvényhatósági bizottságnak olyan határozata, mely a militarizmus védkarjaiba veti oda belbizottságunk féltve őrzött kincsét.

De sérelmes a neheztelt határozat azon szempontból is, mert a csendőrség manapság egy intelligens város közönségének belvédelmére határozottan immodern intézmény. A legkisebb nézeteltérés csendőr és a közönség között a teljes felszereléssel cirkáló csendőrt irtó háborúkra jogosítja fel és oly feszültségben tartja a közönséget, hogy még az utcára kimenni sem fog inkább vágyakozni. Maga a város képe egy megszállt tartomány képét fogja a szemlélő elé tárni. Katonai diktatúrának veti oda magát egy intelligens város józan polgársága.

A csendőrség eszméjének pártolói azt hozzák föl, hogy mint utolsó refugium üdvös voltát az indokolja a legjobban, hogy a város közönségének megterhelése nélkül jó és olcsó belvédelemhez jutunk. Annyi bizonyos, hogy Baja város belbiztonsága oly alantos fokon áll, hogy a helyzetnek valami úton való szánálása már elsőrangú szükséggé vált. Egy oly városban, melynek belvárosi utcáin a csendes járó-kelők esti 9—10 óra tájban a szurkálók insultusaitól nem biztosak, a belvédelem reformja égető követelmény. És már most, amidőn rendőri hatóságunk a belbékét megteremteni képtelennek bizonyult, egyszerűen önmagáról szegénységi bizonyítványt állít ki és odadobja a város közönségét a szuronyok oltalmának. Nem hogy javaslatot tenne a rendőri létszám felemelése tárgyában, nem hogy az államrendőrség behozatalát vetné fel a helyzet javítására; egyenesen ezek megkezdésével egy idegen elemet akar ide plántálni, nyakunkra hozni, az erőszak embereit.

Sérelmes a közgyűlés határozata azon okból is, mert hiányos tanácsai javaslaton alapul. Nevezetesen nem találjuk a tanács javaslatában annak megemlítését, hogy a csendőrség funkciói miként fognak a jövőben összhangzásba hozatni a megmaradó rendőrség teendőivel, vagyis nincs meghatározva, hogy mi lesz hatásköre a továbbra is fenálló rendőrségnek. Nincs említés továbbá a javaslatban, hogy az elbocsájtandó rendőrök és külőrök nyugdíjügye miként szabályoztatik.

Sérelmes a közgyűlés határozata, mert a mezőri intézmény megszüntével a helyére

lépő csendőrségnek aránylag jóval magasabb költségei a kisbirtokosokat aránytalanul sújtának.

Kérem ezek alapján a tekintetes polgármester urat:

Méltóztassék jelen felebbezésemet a nméltóságú Belügyminiszteriumhoz felterjeszteni, hol is esedezem: Méltóztassék a közgyűlés határozatát megsemmisíteni, vagy a legrosszabb esetben a városi tanácsot oda utasítani, hogy a fenti részletekre is kiterjedő, pontos szervezeti javaslatot dolgozzon ki.

Tisztelettel

Dr. Nyiraty János.

Fölvívás a bajai 48-as honvédek érdekében.

Folyó évi március 15-én lesz négy éve, midőn mozgalmat indítottunk városunk hazafias közönsége körében, oly célból, hogy a közöttünk élő azon inséges szegény honvédek részére, a kik az öregség terhe alatt munkaképtelenné lettek, ha már az állam nem gondoskodik róluk kellőképen, úgy társadalmi úton szerzett havi 20 filléres adományokból nyújtsunk nekik segílyt.

Bárha örömmel mondhatjuk, hogy a nemes cél érdekében teljesített munkánk eredmény nélkül nem maradt, mert tekintélyes számmal voltak azon lelkes honfiak és honleányok, a kik szívükben a honszerelem lángjával őrzik a nagy idők emlékét; siettek magukat aláírásukkal kötelezni, hogy a felhívás értelmében három évig változatlanul hozzájárulhasanak ahhoz, hogy havonként 20 fillérral segítségükre lehessenek a szegény öreg honvédek nyomorának enyhítésén, — mégis az eredmény nem volt kielégítő, mert a segílyt nyújtók száma sehogy sem növekedett, sőt évről-évre, óról-óra csökken, így a kiosztott havi segílyösszeg is aránylag igen kevés. És mikor ily csekélységről van szó és mégis nagy jelentőséggel bír a haza oltárára áldozatul hozni e néhány fillért — akkor sok helyütt siket fülekre találunk.

Pedig gazdag lehetne e jó öregek mind egyike, ha azt, amivel nekik tartozunk, megfizetnénk. Mert midőn a haza veszélyben volt s az ádáz ellenség tűzzel-vassal pusztított mindent és mindenkit, aki magyar volt: ők voltak azok a hősök, akik a magyarok-temploma szentélyétől le a magyar kunyhók ócska butoráig s az öregség terhe alatt meggörbült aggastyánoktól az édes anyai emlőn esüngő ártatlan csecsemőig mindent és mindenkit védelmeztek a megtámadott haza gyászos kebelén.

Addig, míg a haza szenvedéseit látták, legfőbb gyönyörük volt megosztani a harc szenvedéseit; ha védelemre harsogtak a csatakürtök éji órákban, vagy a pihenés ritka perceiben, ezt Isten intó szózatának tekintették s elszántan, mint nyugalmában háborgatott oroszán rohantak elleneikre, nem látva a romboló halál százféle rémképeit, csupán egyet láttak: a védelemért siránkozó gyászos magyar haza édes anyai képét, mely fiui oltalomért esedezett és ők vidáman küzdöttek az édes anyahonért.

Ha ily hősi tettek után szent érzelmektől áthatva tudjuk őket lépten-nyomon tisztelni, akkor szálljunk magunkba és ne merüljünk gondolatokba a fölött, vajjon segílyünk-e e földhöz tapadt szegény, munkaképtelen agg honvédek nyomorán, hanem siessen mindenki, aki magát magyarnak vallja és hozza meg hálája fejében azt a néhány fillérnyi áldozatot, hogy e jó öregeknek hátralevő napjait varázsolhassuk reájuk nézve kedvesekké, mosolygókká és az inségtől mentekké.

Honfiak és honleányok!

Intézetek és egyletek!

Tömörüljünk egyetértve, összetartva, egymást tisztelve és becsülve s igyekezzünk a haza e legbűbb és legszegényebb fiait életét édessé tenni, akik úgy is már mindannyian a str szélén állanak.

Aki tesz, áldani fogja a haza!

A bajai 48-as honvédsegélyező-bizottsága nevében:

Czérnay Imre,
elnök.

HIREK.

Kinevezés. A király *Békffy* Iván kir. albirót a bajai társadalom közkedvelt tagját a nagykikindai törvényszékhez törvényszéki bírónak nevezte ki. Amily őszinte örömmel sietnek barátai és ismerősei a jól megérdemelt előléptetésért üdvözölni, ép oly sajnálattal érinti a bajai társadalmat hirtelen távozás.

Személyi hír. Dr. *Rajk* Aladár orsz. képviselő dalmáciai körútjából még e hó folyamán tér vissza.

Eljegyzés. *Schéffer* Márk a Szücs Ödön gépgyáros cég beltagja eljegyezte dr. *Kuzmann* József szegedi orvos leányát, *Ilonka* úrhölgyet.

Hymen. *Roboska* Lajos kir. adóhivatali tisztviselő eljegyezte *Friedrich* Janka urleányt, nagytiszteletű *Friedrich* Zsigmond helybeli ág. ev. lelkész szeretetreméltó hugát.

Halálozás. A magyarországi zirc-ciszterci rendet újabb súlyos csapás érte, február havában már a második. Még be sem hegedt a fájó seb, melyet *Fölker* Gusztáv váratlan elhunyt okozott, a kéllehetlen halál már egy másik áldozatot követelt, s folyó hó 24-én elragadta legszebb férfikorában Dr. *Mócs* Szaniszló pécsi főgymn. tanárt. A boldogult megyénk szülöttje volt. Született Kúlán 1862. július 30-án. Gimnasiunai tanulmányait Baján végezte, ahol atyja városi hivatalnok volt. Miután az érettségi vizsgálatot jeles eredménnyel letette, 1880. szeptember 4-én belépett a ciszterci rendbe. Egyszerű fogadalmat tett 1882. május 29-én, ünnepélyest 1885. augusztus 4-én, áldozárrá lett 1885. augusztus 9. Theológiai tanulmányai befejeztével 1884-ben apátja székesfehérvári főgymn. tanárrá nevezte ki, ahol két évig, 1886/7-ben pedig Pécsen működött. 1887/8-ban egyetemi hallgató volt Budapesten, 1888—90. egri, 1890-től pedig haláláig pécsi főgymnasiunai tanár volt; közben 1892-ben a bölcsélet doktora lett. Folyó hó 9-én Berlinbe ment, hogy vesebaja miatt műtétnek vesse alá magát. Sajnos, hasztalan keresett gyógyulást. Távol hazájától, távol szeretett társaitól és tanítványaitól hunyta le örökre szeméit. Egy kedves, szelidlelkű, közkedveltségnek örvendő és nagy tudományú tanárral megint kevesebb van a rendben. R. i. p.!

Rákóczi-ünnepély. A helybeli ciszt. rend főgimnázium elhalasztott Rákóczi-ünnepélyét március hó 13-án d. u. 4 órakor fogja megtartani, melyre ez úton hívja meg újból az érdeklődő hazafias közönséget.

Megbízás. A földművelésügyi miniszter *Szab* János gazdasági szaktanárt megbízta az állami kertmunkás iskola felügyeletével.

Adomány. *Nattyné Gaál* Klotild urnő édesatyja néh. Gaál Peter halálának évfordulója alkalmából 48 koronát küldött be a bajai 48-as honvéd egyletnek kiosztás végett. A nemesszivű adományt f. hó 22-én, a halálozás évfordulóján rendeltetéséhez hiven kiosztották.

Halálozás. Dr. *Gaal* Ernő bajai földbirtokos f. hó 21-én rövid szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 23-án d. e. 10 órakor ment végbe nagy és őszintén megnyilatkozó részvét mellett. A temetésen képviselve volt Baja város törvényhatósága, melynek az elhunyt több éven át bizottsági tagja volt. A gyászoló közönség körében volt az elhunyt nagybátyja *Boda* Vilmos orsz. képviselő is.

A Durand és Durand f. hó 20-iki reprizét nagyszámú közönség hallgatta végig, mely ezúttal is sokat tapsolt úgy a női, mint a férfi szereplők bravuros játékának.

Az O. M. K. E. végrehajtó bizottsága ez úton is felkéri mindazokat, kik gyűjtő-íveket vettek, hogy az aláírásokat vasárnap délelőttig jelentsék be és a végrehajtó bizottság vasárnap d. e. 11 órakor a kereskedelmi kaszinóban tartandó ülésén jelenjenek meg.

Eljegyzés. Krausz L. Lajos bajai iparos eljegyezte Danczinger Katica kisasszonyt.

A bajai izr. nőegylet február hó 28-án, délután 1/23 órakor tartja közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1) A mult közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 2) Jelentés az 1904—1906. évekre történt választás eredményéről. 3) Az 1903. évi zárszámadás előterjesztése. 4) Jelentés a február 6-án tartott multság eredményéről. 5) Javaslat a szegények közti pénzkiosztás tárgyában.

Jelmezestély. A bajai katolikus nőegylet, mint értesülünk, husvét másnapján nagyszabású jelmezestélyt rendez.

Az O. M. K. E. Baján. Vasárnap, e hó 21-én Weidinger Salamon és Drescher Gyula meghívása folytán a helybeli kereskedők közül mintegy 30-an előértekezletet tartottak a Nemzeti Szálló nagytermében, melyen az országos magyar kereskedelmi egyesüléssel foglalkoztak. Weidinger Salamon, a Kereskedelmi Kaszinó elnöke nyitotta meg az értekezletet, előadta mily célból hívták meg a kereskedők egy csoportját és megbizta Schön Ödönt az Omke ismertetésével. Előadó kiterjeszkedik a kereskedelmi egyesülés keletkezésének általános történetére, annak megalakulására, ismerteti külön-külön a 12 pontot, fejtegeti a bajai kereskedők speciális érdekét és ajánlja, hogy igyekezzenek a helyi gócpontot mielőbb megalakítani. Többek hozzájárulása után határozatba ment, hogy Weidinger Salamon elnöklete alatt egy végrehajtó bizottság választatik, melynek tagjai lettek: Drescher Gyula, Dely Géza, ifj. Cserba György, Fleischman Manó, Gebhardt Dezső, Grünhut Miksa, Kollár Ágoston, Lemberger Rezső, Mikolits Ignácz, Reich Vilmos, Schön Ödön, Szücs Ödön és Weidinger Benő. Az összes jelenlevők felkértek a tagok gyűjtésére és hogy gyűjtőíveiket lehetőleg vasárnapig a kereskedelmi kaszinó elnökéhez küldjék be.

Műkedvelő előadás. Az izr. nőegylet multságán oly nagy sikert aratott »Durand és Durand« három felvonásos vígjátékot a szereplők e hó 20-án ismét előadták a többi bajai jótékony egyesületek javára. Az előadás tiszta jövedelme 104 kor. kiadás levonása után 230 korona 40 fillér volt, mely a következőképp osztatott fel: Az I. nőegylet javára 50 kor., Leányegyesületnek 50 kor., a Kórház javára 50 kor., Özvegyek és árvák segélyezésére 30 kor. 40 fill., a Munkásönképzőkörnek 25 kor., A 48-as honvédeknek 25 kor. Összesen 230 kor. 40 fill.

Pályázat gépészi állásra. Az elhunyt Szatmári Dezső kórházi gépész állására a polgármesteri hivatal már ki is tüzte a pályázatot, amely így hangzik:

Baja város közkórházánál üresedésbe jött és évi 1200 korona fizetéssel javadalmazott kórházi gépészi állásra pályázat nyitattik. Pályázni ohajtók felhivatnak, hogy kellő képzettségüket igazoló, szabályszerűen felszerelt kérvényeiket dr. Hegedüs Aladár polgármesterhez f. évi március hó 4-ik napjáig nyújtsák be.

Ingyen gyümölcsfák. A Gyümölcsészeti Egyesület megkezdte az ingyenes fák kiosztását azok közt, akik kötelezik magukat arra, hogy a kapott fákat saját területükön ültetik el, és gondozzák, azok az Egyesület elnökségénél Cifrusz Ferencz-utca 33. sz. alatt jelentkezhetnek.

Az állami kertmunkás iskola megnyitása. F. hó 21-én délelőtt nyitották meg ünnepélyesen a Hegedüs József szakavatott vezetése mellett működő állami kertmunkás iskolát.

A megnyitáson a földművelésügyi kormánytudinai Molnár István miniszteri tanácsos, gyümölcsészeti biztos képviselte, aki megnyitó beszédében a kertmunkás iskola fontosságát és hasznosságát fejtegette. Dr. Hegedüs Aladár polgármester megköszönte a kormány támogatását, végül Schmausz Endre főispán Molnár István tanácsos érdemeit méltatta az iskola létesítése körül.

Délután egy órakor a Nemzetiben 21 terítékű bankett volt, melyen Molnár István, Schmausz Endre, Dr. Hegedüs Aladár stb. mondtak felköszöntőket. A délután folyamán a miniszteri tanácsos megtekintette többek között a gyümölcsészeti egyesület telepét és elismerését fejezte ki Nádas Sándor elnöknek az egyesület fejlődéséért. Az egész ünnepélyen Latinovits Pál főispán is részt vett.

Uj kórházi gondnok. A bajai izr. hitközség f. hó 25-én tartott előjárásági ülésén a bajai izr. hitközség kórházának gondnokául Stern Vilmos földbirtokost választotta meg.

Népgyűlés. Impozáns népgyűlést tartott vasárnap délután a Bárány Szálloda nagytermében a bajai szociáldemokrata párt szervezet. A színpad előtti óriási nézőtér, a színpad mögötti hatalmas öltöző és maga a színpad is zsufolásig megtelt néppel. Hozzávetőleg, mintegy ezeröttszáz ember szorongott együtt, hogy meghallgassák a Budapestről jött szónokot.

Garbai Sándor budapesti agitátor hatalmas szónoki tehetséggel beszélt mintegy két órán át, vázolván a helyzetet. Ismertette a szocializmus ohajait és törekvéseit. Majd áttért a gyűlekezési és egyesülési jogra és elmondotta a belügyminiszter ismert rendeletét a népgyűlésekről. Garbai beszédét gyakori helyeslés és zugó éljenzés szakította meg.

Ezután Blahovits József elnök záróbeszédet tartott és felolvasott néhány bajai betiltó végzést, amelyek között olyan is foglaltatik, hogy a vásártér népgyűlés tartására alkalmatlan. Volt olyan végzés is, amely pünkösddöt népgyűlés tartására alkalmatlannak mondja.

Végül Fábik József jegyző felolvasott egy határozati javaslatot, amely a miniszteri rendeletet elítéli.

Ezután az óriási néptömeg a legnagyobb rendben szétoszlott.

Névmagyarosítás. A hivatalos lapban a következő újabb névmagyarosításokat olvassuk: Weisz Dávid, valamint kiskoru leánya »Vajdá«-ra, Rubinstein Lipót kárpitós, valamint hat kiskoru gyermeke »Rudas«-ra, Pankovics Pál »Rémi«-re, Vavrecsan András, valamint kiskoru fia »Váradí«-ra, Sinkó Károly, valamint gyermekei »Szigeti«-re Kohn Henrik »Kovács«-ra, Flaisz György »Füredi«-re, Krausz Ernő »Kerekes«-re, kiskoru Huszerl Arnold, »Huszár«-ra, Hajdukovics Anna, József és Lajos »Pintér«-re, Pestalics Benjamin, Sándor, Benő és Lajos »Széphegyi«-re magyarosították nevüket belügyminiszter engedélylyel.

Építőmunkások gyűlése. A bajai építőmunkások vasárnap délelőtt szervezkedő gyűlést tartottak. A gyűlésen Garbai Sándor budapesti építőmunkás hosszabb beszédben vázolta az építőmunkások helyzetét és mindannyiukat szervezkedésre hívta fel. A gyűlés, amelyen Blahovics József elnökölt, rendben folyt le.

Árufelvétel. E hó 15-én az árufelvétel a következő dunagőzhajózási állomások egymásközi viszonylatában vette kezdetét: Regensburg, Passau, Korneuburg, Linc. Bécs, Pozsony, Győr, Budapest, Baja, Mohács, Bezdán, Apatin, Ujvidék, Zimony, Belgrád, és Pancsova állomásain.

Betörés. Kedd reggel Wukman Boldizsár arra a kellemetlen meglepetésre ébredt fel, hogy az éléstárat képező szobájának ablakát ismeretlen tettesek benyomták. Rögtön utána nézett a dolognak és ekkor látta, hogy az ismeretlen gazok teljesen kipusztították. Ami élelmiszert a szegény siketnéma ember télire

beszerzett, a lelketlen tolvajok mind elvitték. Füstölt hust, sonkát, szalonnát és öt fazék lekvárt vittek el. A tettesek zavartalanul dolgoztak, mert hiszen a szegény siketnéma nem hallhatta meg sem az ablaksörömpölést, sem pedig a mozgolódásukat. A rendőrség megindította a nyomozást.

Cirkus Varieté. A bajai közönségnek még élénk emlékezetében lehetnek azok a felséges művészi productiók, amelyeket *Wollner testvérek* cirkus-társulatának kitünő művészei nyújtottak a most mult ősszel. Az ősszel tudvalevőleg mindössze öt előadást tarthattak, (nem kis bánatára a bajai műpártoló közönségnek) mert oly kemény hidegek kezdtek lenni, hogy az ember mégis inkább csak a jó meleg kályha mellé húzóckozott. Így a cirkuszt csak gyéren látogatták, minél fogva az előadásokat be kellett szüntetni. Akiknek azonban nem volt módjukban, hogy az őszi előadásokban gyönyörködhetnek volna: bő kárpoztást szerezhetnek maguknak jövő hó 12-től kezdve. Arról értesülünk ugyanis, hogy a jeles társulat, mely a világ legkitünőbb artistáiból van *ujomnan* szervezve március hó 12-én városunkban kezdi meg előadásait, hogy azok befejeztével innen induljon világgörül művészi körútjára. Nem tartjuk érdektelennek fölemlíteni, hogy a sátor újból való elegáns berendezésére nem kevesebb mint 4000 koronát költöttek a vállalkozó szellemű igazgatók.

Garázda legények. F. hó 22-én éjszaka egy csapat legény csinos botrányt csinált az Alvég néhány utcájában. Duhajkodásból nekimentek a házak ablakainak és bezúzták, embereket támadtak meg, betértek egy korcsmába és ott is törték-zúzták mindent. A szemlei- és szarka-utca sarkán bezúzták Horváth György házának ablakait, valamint özv. Stiftné összes utcai ablakait. Majd revolverből lövöldöztek. Végre bementek a Horváth István korcsmába, ott lámpákat, bútort, stb. zúzták össze. Végül kivítették a szoba egy nagy tükrét és azt az utcán a sárba dobták. A rendőrség a derék fiatalemberek ellen megindította az eljárást.

Furfangos hordár. Stekler Sándorné libát vett a hetivásáron és azt ifjabb Mándity Mártonnal küldötte haza. A hordár azonban nem bizonyult nagyon megbízhatónak, mert ahelyett, hogy hazavitte volna, eladta jó áron Luksz Mórénak. A büntető bíróság elítélte Mándity Mártont 8 napi fogházra.

A megvert unokanővér. Rausch Lajos bajai vizimolnár felesége összetűzött a férjének unokanővérevel, aki náluk lakott. Az összetűzésnek asszonyháboru lett a vége, melybe Rausch is beleavatkozott, miközben unokanővérét úgy elverte, hogy ez 20 napon tul feküdt betegen. Felgyógyulása után nyomban feljelentette Rauscht súlyos testi sértésért. A szabadkai törvényszék vontá felelősségre a vádlottat, s minthogy a vád beigazolást nyert, Rauscht két hónapi fogházra és 20 korona pénzbírságra ítélte. Az ítélet jogerős.

A ki kertjét szereti, szép virágokat és kitünő konyhakerti terményeket akar, az fedezze magszükségletét *Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében, Budapesten, Rottenbiller-u. 33.* A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert világhírű, kitünő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágújdonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

Gazdák ha nagy terméshez akarnak jutni, *Mauthner-féle magvakat vessenek.* Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, *Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33,* mindenkinek ingyen meg-

küldi. A kitünően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtisza magvak árai alacsonyok. Különösen felemlítendő az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabonafélék dús választéka.

Hölgyek öröme! Legjobb szer az egész világon a bajai Dr. Lehman arckenőcs, mely pár napi használat után megifjítja az arcórt eltávolít redőket, szeplőt, májfoltot, bőratkát (Mitesser.) Egy tégely ára 1 korona, csak nevem és arcképpemmel ellátott tégelyt fogadjunk el! **Gyarmati Emil** városi gyógyszerháza a Szent-Háromsághoz Baján.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

„A hamis Marisnak” csak oly feltétel alatt válaszol belmunkatársunk, ha t. nagyság az ösmeretlenség homályából kibontakozik.

Dupla villanydelejes kereszt, vagy csillag.

D. R. G. M. 88503. sz.,

gyógyít és felüdít jótállás mellett: *köszvény, reuma, asthma* (nehéz lélegzés) *álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia* (eskór), *idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migrén, tehetetlenség, influenza*, valamint minden *idegbetegségnél*. Azon beteg, aki 88503 sz. készülékem által legfeljebb **44 nap alatt** meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmi sem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérelni; meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona, idült betegségeknel alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona, könnyebb betegségeknel alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére

Scheffer D. Sándor

Budapest VIII. Bezerédi-utca 3. szám.

Stökl Ferencz tulajdonát képező **Erzsébet királyné-utca 78. számú**

HÁZ,

mely több lakásból áll, a hozzá tartozó szép szőlő és gyümölcsös kerttel együtt szabad kézből **tehermentesen eladó.**

A Bajai Kölcsönös Segélyező-Egylet

eddiggi hivatal helyisége egy vagy több

üzlethelyiség

céljaira, esetleg lakással.

május hó 1-től kiadó.

5 koronáért

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 db.) kevéssé megsértült finom enyhé

pipere szappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén, vagy utánvétellel küldi:

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3. szám.

COX ELADÁS.

Van szerencsénk a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy légszeszgyárból származó **I-ső rendű**

DIÓ-COXOT

szereztünk be, a megrendelések átvételével **Krahl Károly** szállító urat biztuk meg.

Jutányos árak! Kitünő minőség!

Teljes tisztelettel

Bajai Kereskedelmi és Iparbank.

108. sz.

1904. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alólirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszék 1904. 1031/P. számú végzése következtében Dr. Szirmai Vidor bajai ügyvéd által képviselt Sniger és Schwarz cég javára Halász Béla és Tsa ellen 273 kor. 33 fill. s jár. erejéig 1904. évi január hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 2499 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szörme s esernyő árú, bolti portál, 1 jég szekrény és butor nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírószék 1904. évi V. 92/2. számú végzése folytán 273 kor. 33 fill. tőkekövetelés, ennek 1903. évi december hó 31-ik napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 68 korona 10 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedettek lakásán Baján lendő eszközzésére 1904. évi március hó 4-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ifj. Schwarz Rezső és társa javára 105 kor. 06 fill. és Fischer Gusztáv utóda javára 156 kor. 57 fill. tőke s jár. erejéig ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baján, 1904. évi február hó 20. napján.

Horánszky László

kir bírósági végrehajtó.

Vendéglő- és házeladás.

A szeremlei-utca 3. szám alatt levő, volt Szeicz-féle

vendéglő és ház

elköltözés miatt jutányos áron eladó. Bővebbet ugyanott.

Házak, ingatlanok

adásvételét,

bérleteket

olcsón közvetít

TAUBNER FÜLÖP

BAJÁN.

4-1

Gyár: NYERGES-ÚJFALU (Esztergom m.) Sürgőncím: Eternit Budapest. Telefon 12-92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria.)

ETERNIT-PALA

AZBESZT-CEMENT-PALA

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS BUDAPEST, VI., Andrassy-út 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsirakomány. — Kérjen ismerttetést.

Egy háztartási mérleg ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét túlhalmozott raktárból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt **mexikói ezüstárúmat** és pedig: 6 drb. mexikói ezüst asztali kést, 6 drb. mexikói ezüst evővillát, 6 drb. mexikói ezüst evőkanalat, 12 drb. mexikói ezüst kávéskanalat, 6 drb. kiváló dessertkést, 6 drb. kiváló dessertvillát, 1 drb. mexikói ezüst levesmerő-kanál, 1 drb. ezüst tejmerítő, 2 drb. elegáns szalon asztali gyertyatartót.

46 drb összesen **frt 6.50**
csak

Minden megrendelő ezenkívül **jutalomképen** egy szavatosság mellett pontosan működő 12 $\frac{1}{2}$ kiló hordképességű **háztartási mérleget** kap **teljesen díjtalanul**. A **mexikói ezüst** egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért **25 évi jótállást** vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból

Scheffer D. Sándor Bpest, Bezerédi-u. 3.

3 frt 40 kr.

utánvétellel egy vég szepességi vászon, 6 teljes férfi vagy női ingre 90 cm. széles kitűnő minőségben, 5 évi jótállással, — számos elismerés.

4 frt 50 kr.

utánvétellel egy elegáns férfi öltönyre 3 mtr divatos szövet egy elegáns férfi öltönyre tetszés szerinti színben kapható DENKER JÓZSEF-nél BUDAPEST VII., Hernád-u. 54. 10-8

Mészáros Lázár-utca 48. számú

HÁZ

eladó, esetleg bérbeadó.

özv. Steindl Jánosné.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a bajai kórház felépítése után — hol mint főpallér az építést vezettem — állandó lakásomat **Bajára** helyeztem.

Elvállalom úgy helyben, mint vidéken az **új épületek építését, régiak javítását és átalakítását**, valamint **föld-kiméréseket** és az **építési szakmába vágó minden munkát** kedvező árak mellett, ép úgy pontos tervrajzok és költségvetések elkészítését.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtam kiváló

tisztelettel

Reinhárdt Máttyás,
képesített kőműves mester.

Lakásom: Rókus-utca 6. szám.

5 koronáért

küldök 4 és fél kiló (kb. 50 db) kevéssé megsérült — finom, enyhe

pipere-szappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, jászmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előleges beküldése esetén vagy utánvétellel küldi

Denker J. Hernád-u. 54.

10-8

Feltűnő ujdonság!

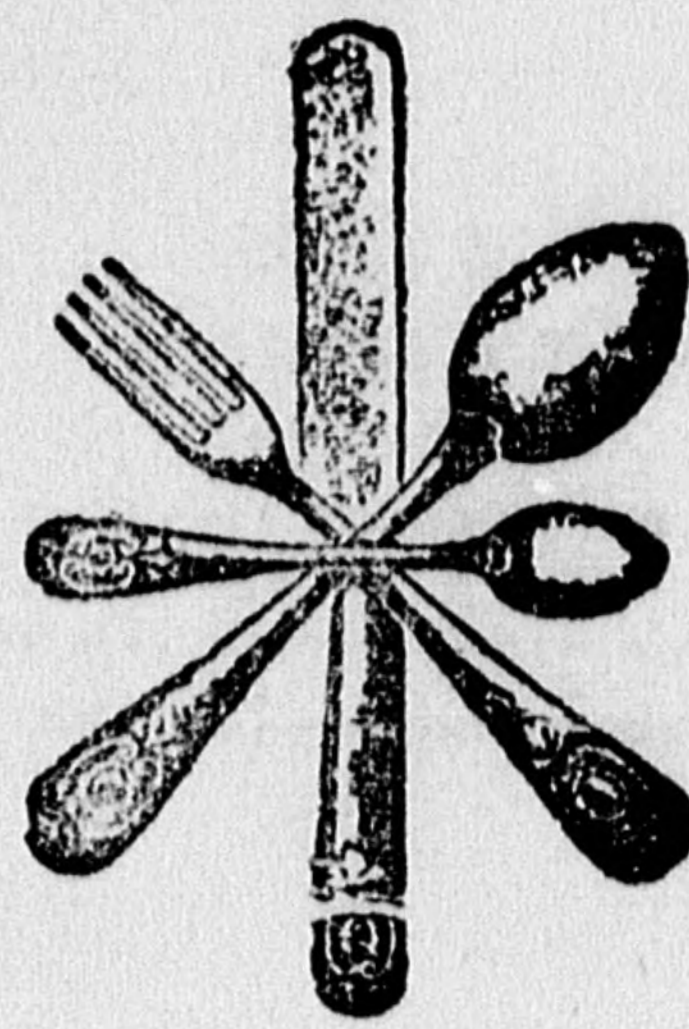
DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —

A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat

Legjobb valódi francia **szivarkapapir** és **szivarkahüvely** kapható az ország minden különlegességi árúdjában.

Egy háztartási mérleg ingyen!

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét túlhalmozott raktárból világhírű kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói ezüst árúmat

és pedig:

6 darab mexikói ezüst asztali kést,
6 » » » evővillát,
6 » » » evőkanalat,
12 » » » kávéskanalat,
6 » » » kiváló dessertkést,
6 » » » dessertvillát,
1 » » » mex. ezüst levesmerítő kanalat,
1 » » » » tejmerítőt,
2 » » » eleg. szalon asztali gyertyatartót
46 darab összesen csak **6 frt 50 krajcár**.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 $\frac{1}{2}$ kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is) melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 23 évi jótállást vállalok.

Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén, vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Denker József

központi forgalmi áruháza

BUDAPEST, Hernád-u. 54. 10-7

Hirdetések

felvétetnek

a kiadó-

hivatalban.

● ● Pártoljuk a honi ipart! ● ●

A legjobb
Író ténák „STELLA“ védjeggyel
Másolható ténák „STELLA“ „
Színes ténák „STELLA“ „
Tusoldat „STELLA“ védjeggyel
készülnek a „STELLA“ vegyészeti gyárban
— BUDAPESTEN. —
Főraktár:
Ifj. WAGNER ANTAL papirkereskedésében
— ● B A J A. ● — 52-39

● ● Pártoljuk a honi ipart! ● ●

Pártoljuk a magyar ipar termékeit!

Pártoljuk a honi gyártmányokat!